

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง สัมฤทธิ์ผลงานสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ

1. เพื่อศึกษาถึงความสนใจในการเข้าร่วม โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ของผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อ
2. เพื่อวัดผลความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ
3. เพื่อศึกษาถึงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ
4. เพื่อศึกษาถึงผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อที่ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

และได้กำหนดสมมติฐานการศึกษาไว้ 3 ข้อ คือ

1. ผู้สูงอายุและผู้พิการเข้าร่วม โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น อยู่ในระดับมาก
2. ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อ ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของงบประมาณทั้งหมด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด จำนวน 2 ชุดคำถาม ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการที่ได้รับบริการด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 364 ชุด และชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสองแคว เทศบาลตำบลยางคราม เทศบาลตำบลสันติสุข และองค์การบริหารส่วนตำบลคอยหล่อ โดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและ

การสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ให้ข้อมูลโดยตรง รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารงบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติตำบลหรือเทศบัญญัติตำบลย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2554 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ รวมทั้งใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสรุป/อภิปรายผลการศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ/ผู้พิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่

ตอบแบบสอบถาม

ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอดอยหล่อที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย(ร้อยละ 53.3) มีอายุอยู่ระหว่าง 60 - 69 ปี(ร้อยละ 35.7) มีการศึกษาสูงสุดอยู่ระดับประถมศึกษา(ร้อยละ 56.0) มีสถานภาพยังคงสมรสอยู่(ร้อยละ 50.3) มีสมาชิกในครอบครัวที่อยู่อาศัยร่วมกันประมาณ 2 – 3 คน(ร้อยละ 51.4) ส่วนมากไม่ได้ประกอบอาชีพ(ร้อยละ 49.7) มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 500 – 5,000 บาทต่อเดือน(ร้อยละ 85.7) และประเภทการได้รับสวัสดิการส่วนมากเป็นเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ(ร้อยละ 70.3) ดังรายละเอียดตารางที่ 4.1

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งในอำเภอดอยหล่อ ส่วนใหญ่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อเท่านั้นที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง ทั้ง 4 แห่งมีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและมีการแต่งตั้งอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ/ผู้พิการแล้ว โดยรวมมีจำนวนสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 90.43 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในอำเภอดอยหล่อ และมีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ/ผู้พิการคิดเป็นร้อยละ 0.50 ของผู้สูงอายุ/ผู้พิการทั้งหมดในอำเภอดอยหล่อ มีการจัดตั้งชมรมผู้พิการแล้วจำนวน 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลสองแควและเทศบาลตำบลยางคราม โดยรวมมีจำนวนสมาชิกของชมรมผู้พิการคิดเป็นร้อยละ 27.59 ของผู้พิการทั้งหมดในอำเภอดอยหล่อ ส่วนการจัดตั้งกลุ่มหรือเครือข่ายผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้ง 4 แห่งยังไม่มีการดำเนินการจัดตั้ง ดังรายละเอียดตารางที่ 4.5

5.1.2 ผลการศึกษาการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคม

สงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นของผู้สูงอายุและผู้พิการ

ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอดอยหล่อ ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 64.0 และไม่ได้เข้าร่วม/ไม่แน่ใจคิดเป็นร้อยละ 36.0 โดยมีโครงการ/กิจกรรมที่ผู้สูงอายุและผู้พิการได้

เข้าร่วมมากที่สุด ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) การได้รับบริการด้านการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นสิทธิประโยชน์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 94.2 (2) การเข้าร่วมรับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพด้วยตนเองเป็นประจำทุกเดือนคิดเป็นร้อยละ 92.6 (3) การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุหรือชมรมผู้พิการในหมู่บ้าน/ตำบลคิดเป็นร้อยละ 87.6 ตามลำดับ และมีโครงการ/กิจกรรมที่ผู้สูงอายุและผู้พิการได้เข้าร่วมน้อยที่สุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) การได้รับบริการตรวจที่พักอาศัยให้ถูกสุขลักษณะหรือการตรวจเยี่ยมบ้านจากเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปีคิดเป็นร้อยละ 14.3 (2) การเข้ารับการศึกษาอบรมด้านการส่งเสริมอาชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 19.2 (3) การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวนอกสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศาสนสถาน และศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 28.3 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตารางที่ 4.2

ภาพรวมมีระดับการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นของผู้สูงอายุและผู้พิการอยู่ในระดับปานกลาง หรือมีคะแนนเฉลี่ยในช่วง 6.00 - 10.00 มากที่สุดและคิดเป็นร้อยละ 51.1 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้(ระดับมาก) ดังรายละเอียดตารางที่ 4.3

5.1.3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอดอยหล่อ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.0

วิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการมากที่สุด ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) การมีอัตราค่าเบี้ยยังชีพของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 94.2 (2) ความรวดเร็วในการออกให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือนของเจ้าหน้าที่ โดยไม่เกินวันที่ 10 ของทุกเดือน มีค่าเฉลี่ย 4.70 หรือคิดเป็นร้อยละ 94.0 (3) การจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยเจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.60 หรือคิดเป็นร้อยละ 92.0 ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบของวิธีการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้สูงอายุและผู้พิการต้องการให้ดำเนินการมากที่สุด คือ การจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยเจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.60 หรือคิดเป็นร้อยละ 92.0 ซึ่งมากกว่าหรือ

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้(ร้อยละ 80) และมีผลของระดับความพึงพอใจหรือค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูงกว่าอีก 2 รูปแบบ คือ การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร(ค่าเฉลี่ย 2.83) และการให้ผู้มีสิทธิมารับ ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(ค่าเฉลี่ย 2.65) ดังรายละเอียดตารางที่ 4.4

5.1.4 ผลการศึกษาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอยหล่อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2554

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่ง มีงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการบริหารจัดการงานต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2554 อยู่ประมาณ 13,785,000 - 33,228,600 บาท โดยได้จัดสรรงบประมาณให้กับแผนงานสังคมสงเคราะห์ อยู่ประมาณแผนงานอันดับที่ 2 - 4 จากแผนงานทั้งหมด 11 - 12 แผนงาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10.8 - 27.3 ของงบประมาณทั้งหมดหรือคิดเป็นเงินประมาณ 1,801,000 - 4,517,800 บาท ส่วนแผนงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายมากที่สุดในแต่ละปี คือ แผนงานบริหารงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 31.2 - 51.0 ของงบประมาณทั้งหมดหรือคิดเป็นเงินประมาณ 5,771,600 - 11,398,750 บาท ทั้งนี้ มีเพียงเทศบาลตำบลยางครามแห่งเดียวเท่านั้นที่มีร้อยละการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ในแต่ละปีมากกว่าร้อยละ 15 หรือคิดเป็นร้อยละ 23.0 , 26.3 และ 27.3 ตามลำดับ ส่วนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ อีก 3 แห่งมีร้อยละการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปีน้อยกว่าร้อยละ 15 หรือคิดเป็นร้อยละ 10.8 - 14.4 เท่านั้น ดังรายละเอียดตารางที่ 4.6 - 4.9

สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2554 พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งได้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้กับโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดอยู่ประมาณร้อยละ 9.1 - 27.3 ของงบประมาณทั้งหมดหรือคิดเป็นเงินประมาณ 1,801,000 - 4,495,400 บาท โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์อยู่ประมาณร้อยละ 8.4 - 27.2 หรือคิดเป็นเงินประมาณ 1,674,000 - 4,332,000 บาท ส่วนโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการ/กิจกรรมจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย โดยอยู่ประมาณ 0.03 - 2.8 หรือคิดเป็นเงินประมาณ 5,000 - 504,300 บาทเท่านั้น ทั้งนี้ มีเพียงเทศบาลตำบลยางครามแห่งเดียวที่มีร้อยละการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดในแต่ละปีมากกว่าร้อยละ 15 หรือคิดเป็นร้อยละ 22.9 , 26.3 และ 27.3 ตามลำดับ ส่วนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ อีก 3 แห่งมีร้อยละการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้กับโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานดังกล่าวใน

แต่ละปีน้อยกว่าร้อยละ 15 หรือคิดเป็นร้อยละ 9.1 – 13.1 เท่านั้น ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังน้อยกว่าหรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้(ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15) ดังรายละเอียดตารางที่ 4.10 – 4.13

5.1.5 ผลการศึกษาผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่ง มีผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดที่ได้ดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2554 ภาพรวมมีจำนวนทั้งหมด 14 โครงการ/กิจกรรม เช่น โครงการ/กิจกรรมการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ การตรวจสอบสุขภาพประจำปี การจัดหาเครื่องยังชีพ/เครื่องอำนวยความสะดวก การฝึกอบรมให้ความรู้ การฝึกอาชีพ การทัศนศึกษา การจัดกิจกรรมทางศาสนา การแข่งขันกีฬา และการปรับปรุงที่อยู่อาศัย เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ผ่านมามีลักษณะคล้ายกัน แต่มีการดำเนินงานในแต่ละปีไม่เท่ากันหรืออยู่ประมาณ 4 - 9 โครงการ/กิจกรรมต่อปี และมีเพียงโครงการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ที่การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง ส่วนโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเบี้ยยังชีพการดำเนินงานไม่ค่อยมีความต่อเนื่องเท่าที่ควร เนื่องจากต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นในแต่ละแห่ง และจำนวนงบประมาณที่ใช้จ่ายในโครงการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ หากมีการใช้จ่ายหรือมีการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการดังกล่าวเป็นจำนวนมาก โครงการ/กิจกรรมอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณลดลงตามไปด้วย ดังรายละเอียดตารางที่ 4.10 – 4.12

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง สัมฤทธิ์ผลงานสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

5.2.1 การเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นของผู้สูงอายุและผู้พิการ

ระดับการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นของผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่ออยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหากพิจารณาตามบริบทพื้นที่ของอำเภอคอยหล่อที่อยู่ในเขตชนบทและเป็นสังคมแบบเครือญาติที่มีความใกล้ชิดสนิทสนม และรู้จักกันทั้งหมู่บ้าน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีพื้นที่

ตั้งอยู่ในตำบลและมีความใกล้ชิดกับประชาชนค่อนข้างมาก ดังนั้น การเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของผู้สูงอายุและผู้พิการควรอยู่ในระดับมาก แต่จากผลการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของผู้สูงอายุและผู้พิการอยู่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น และไม่เข้าไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน อาทิเช่น

1. **โครงการ/กิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ** เนื่องจากโครงการ/กิจกรรมบางส่วนของผู้สูงอายุและผู้พิการ ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนตั้งแต่เริ่มแรก แต่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดให้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการขาดความตระหนักในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมตามไปด้วย

2. **การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไม่มีความต่อเนื่อง** เนื่องจากโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีค่อนข้างน้อย ทำให้บางโครงการ/กิจกรรมต้องถูกยกเลิกและไม่ได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้สูงอายุและผู้พิการบางส่วนอาจไม่เคยเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินงานที่ผ่านมาได้

3. **การประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมอาจยังไม่ทั่วถึง** เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีพื้นที่กว้างและมีจำนวนประชากรดูแลจำนวนมาก รวมทั้งปัญหาการรับรู้/การรับฟังของผู้สูงอายุและผู้พิการมีประสิทธิภาพที่ลดลง ทำให้การรับรู้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์ของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ลดลงตามไปด้วย

4. **การขาดความกระตือรือร้นและความสนใจในการพัฒนาตนเอง** เนื่องจากวัยของผู้สูงอายุที่มีอายุมาก(อายุ 60 ปีขึ้นไป) ซึ่งเปรียบเสมือนไม้ใกล้ฝั่งลงทุกวัน และความบกพร่องทางจิตใจ สติปัญญา และร่างกายต่างๆ ของผู้พิการ ทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการบางส่วนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองเท่าที่ควร

5. **ปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้รับบริการ** เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักมีโรคประจำตัวที่เป็นไปตามวัยที่มากขึ้น เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเก๊าท์ และอาการเป็นลม/วิงเวียนศีรษะ เป็นต้น ส่วนผู้พิการก็มีความพิการเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงอาจไม่สะดวกในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมต่างๆ

6. **ความไม่สะดวกในการเดินทาง** เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพและความพิการที่กล่าวไว้ข้างต้น ส่งผลให้โครงการ/กิจกรรมที่ต้องมีการเดินทางไกลและใช้ระยะเวลาดำเนินการหลายวัน ผู้สูงอายุและผู้พิการจะไม่ค่อยให้ความสนใจในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเท่าที่ควร

7. **การดำเนินงานเป็นลักษณะตั้งรับมากเกินไป** เนื่องจากงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ บางโครงการ/กิจกรรมควรดำเนินงานในลักษณะเชิงรุก เพื่อจะได้เข้าถึงประชาชน

กลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น รวมทั้งมีความเหมาะสมกับอายุ สถานภาพ และสภาพร่างกายของ ผู้รับบริการด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทุกแห่ง ควรนำแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ทรงพระราชทาน แนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหามาได้ไว้ว่า **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** อัญเชิญมาเป็นกรอบ แนวทางในการพัฒนางานด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแนวคิดนี้น่าจะมีความเหมาะสมมากที่สุด

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาวิเคราะห์หลังรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจัดขึ้นหรือโครงการ/กิจกรรมตามแบบสอบถาม อาจจัดโครงการ/กิจกรรมที่ผู้สูงอายุและผู้ พิจารณ์ในอำเภอคอยหล่อให้ความสนใจเข้าร่วมมากหรือเข้าร่วมน้อยออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. โครงการ/กิจกรรมที่ผู้สูงอายุและผู้พิจารณาให้ความสนใจในการเข้าร่วมจำนวนมาก จะ เป็นโครงการ/กิจกรรมลักษณะที่ให้บริการถึงหมู่บ้าน การได้รับผลประโยชน์โดยตรง ด้านการดูแล สุขภาพ และด้านศาสนา เช่น การเป็นสมาชิกชมรมหรือกองทุนสวัสดิการต่างๆ การเข้าร่วมรับเงิน สงเคราะห์เบี้ยยังชีพด้วยตนเอง การเข้ารับการแจกสิ่งของ การเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี เป็นต้น

2. โครงการ/กิจกรรมที่ผู้สูงอายุและผู้พิจารณาให้ความสนใจในการเข้าร่วมจำนวนน้อย จะ เป็นโครงการ/กิจกรรมลักษณะที่ต้องมีการเดินทางไกล การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น และการ อบรมให้ความรู้ด้านอาชีพ เช่น การเข้าร่วมทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยว การเข้าร่วมกิจกรรมนอก ตำบล การเข้าร่วมการฝึกอบรมด้านการส่งเสริมอาชีพ และการเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนพัฒนาตำบล เป็นต้น

ดังนั้น การจัดทำโครงการ/กิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ ต่อไป ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านนี้ควรนำข้อมูลหรือบริบทต่างๆ ดังกล่าว ข้างต้น เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ เพื่อกำหนดโครงการ/กิจกรรมในข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการมากที่สุด รวมทั้งอาจต้อง สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้สูงอายุและผู้พิจารณาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นถึง คุณค่าความเป็นมนุษย์ คุณค่าของประสบการณ์ การรักษาสีทธิประโยชน์ บทบาทหน้าที่ทาง การเมือง การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น

ที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุและผู้พิจารณา (อ้างอิง ผลการศึกษา : ผู้สูงอายุและผู้พิจารณาในอำเภอคอยหล่อได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำ แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนพัฒนาตำบลเพียงร้อยละ 46.2 เท่านั้น) เนื่องจากการที่รัฐได้กระจายอำนาจ ให้กับท้องถิ่นในการบริหารจัดการตนเองได้ ส่วนหนึ่งก็เพื่อต้องการให้ประชาชนทุกคน/ทุกกลุ่ม

ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกำหนดโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มและสอดคล้องกับปัญหาของแต่ละท้องถิ่น ดังที่สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2542) ได้กล่าวถึง การกระจายอำนาจว่า “เป็นเรื่องที่ส่วนกลางยินยอมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจในการปกครองตนเอง กล่าวคือ ประชาชนมีอำนาจในการกำหนดผู้บริหารของท้องถิ่นโดยตรง โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง และผู้บริหารท้องถิ่นจะมีหน้าที่ในการนำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาก่อนการเลือกทางเลือกในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด ภายใต้กระบวนการนี้ประชาชนจะเป็นผู้มีอำนาจในการควบคุม กำกับ และ ตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ด้วยเหตุนี้การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่น มีโอกาสที่จะได้รับบริการจากผู้บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนจะถูกตรวจสอบจากประชาชนอยู่ตลอดเวลา” แต่ที่ผ่านมามีประชาชนทั้งในเขตพื้นที่เมืองและพื้นที่ชนบทหรือประชาชนอาจทั้งประเทศไทย ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเฉพาะช่วงเวลาเลือกตั้งเท่านั้น หลังจากการเลือกตั้งเสร็จสิ้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจะลดน้อยลง ซึ่งอาจเข้าใจว่ามี “ผู้แทน” ที่ตนเลือกเข้าไปได้ช่วยดูแลและรักษาผลประโยชน์ให้แล้ว ซึ่งตามหลักการก็เป็นความคิดที่ไม่ผิด แต่ก็ไม่ถูกต้องทั้งหมด เพราะการเลือกตั้งเป็นเพียงกระบวนการเริ่มแรกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่านั้น แต่ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีกระบวนการอื่นๆ อีกมาก โดยเฉพาะในช่วงหลังการเลือกตั้งเสร็จ เช่น การมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การสะท้อนปัญหา การควบคุม การกำกับ และการตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหาร เป็นต้น ดังที่สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ ได้กล่าวไว้

ตามความเห็นของผู้วิจัย “การกระจายอำนาจ ก็คือ การกระจายความรับผิดชอบและกระจายการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชน” ดังนั้น การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการเลือกตั้งจึงมีความสำคัญมาก เพราะสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นยังมีการคอร์รัปชันค่อนข้างสูง เกิดจากการขาดการมีส่วนร่วมหลังการเลือกตั้งของประชาชน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันดำเนินการให้ความรู้ทางการเมืองที่ถูกต้องให้กับประชาชน โดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่นที่จะต้องเปิด โอกาสและสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น

ที่ผ่านมามีผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการดำเนินการในเรื่องนี้ เพราะ “ยิ่งประชาชนรู้มากและมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก การบริหารงานที่ไม่โปร่งใสก็จะทำได้ยากขึ้น” นั่นเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารแต่ละท่าน แต่ถ้ามุมมองของผู้วิจัยแล้ว “ยิ่งประชาชนรู้มากและมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก การบริหารงานทุกด้านจะง่ายขึ้นและสัมฤทธิ์ผลของงานก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย”

เพราะมีประชาชนเป็นผู้ช่วยคิด ช่วยทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมพัฒนาไปพร้อมกัน รวมทั้งการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง การให้ความร่วมมือของประชาชนก็จะเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบันอาจต้องเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารใหม่ โดยต้องให้ **“ประชาชนในพื้นที่ร่วมคิด อบรม/เทศบาลหรือผู้บริหารท้องถิ่นทำ”** คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ทุกคน/ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองให้ได้มากที่สุดทั้งในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย การพัฒนา การบริหารจัดการ การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงาน

จากที่กล่าวไว้ข้างต้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อทำได้ ผู้วิจัยเชื่อว่าจะทำให้ระดับการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ของผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

5.2.2 ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นหลักการบริหารทั่วไปของทุกองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่จะต้องดำเนินการ เพื่อจะได้รู้ถึงความต้องการของผู้รับบริการ รวมถึงเพื่อให้การดำเนินงานมีเป้าหมายที่ชัดเจน เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการมากที่สุด สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนทั้งในบริบทของพื้นที่ให้บริการ ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย และการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ จะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง รวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดก็เป็นประชาชนในเขตพื้นที่นั้นๆ ดังนั้น การบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด จึงอยู่ในสายตาและถูกตรวจสอบโดยประชาชนอย่างใกล้ชิด การสำรวจความต้องการหรือการวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชนบทจะได้รับการติดตามตรวจสอบจากประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างสูง เพราะพื้นที่ชนบทเป็นสังคมลักษณะแคบที่เข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ง่าย ใครทำอะไร/ที่ไหน/อย่างไร ประชาชนจะรู้ การเมืองจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชาชน บางครั้งอาจได้รับการติดตามตรวจสอบมากกว่าสังคมเมืองที่มีความหลากหลายของประชากร ความรักในท้องถิ่นมีน้อย วิถีชีวิตต่างคนต่างอยู่ การรวมตัวของประชาชนแบบหลวม และการเข้าถึงข้อมูลได้ยาก รวมทั้งประชาชนส่วนใหญ่จะ

มุ่งเน้นในด้านเศรษฐกิจหรือเรื่องปากท้องเป็นสำคัญ จึงทำให้การเมืองค่อนข้างจะเป็นเรื่องไกลตัว แม้ว่าตามสถิติประชาชนในสังคมเมือง จะมีระดับการศึกษาสูงกว่าประชาชนในสังคมชนบทก็ตาม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอคลองหลวงทั้ง 4 แห่ง ถือว่าอยู่ในเขตพื้นที่ชนบท จึงได้รับการติดตามตรวจสอบจากประชาชนในพื้นที่ค่อนข้างสูงด้วยเช่นกัน ดังนั้น การบริหารงานด้านต่างๆ ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับและความพึงพอใจในทางบวกของประชาชนในพื้นที่เป็นลำดับแรก เพราะหากบริหารงานไม่ดี มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และประชาชนมีทัศนคติในทางลบแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อคะแนนนิยม/คะแนนเสียงของกลุ่มผู้บริหารตามไปด้วย ดังที่ Shelly (1975:392) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจโดยทั่วๆ ไปว่า คือ “ความรู้สึกพอใจทางบวกและความรู้สึกพอใจทางลบของมนุษย์ที่มีต่อเรื่องราว ปรากฏการณ์หรือการกระทำของบุคคลที่ให้บุคคลนั้นได้รับรู้ถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ โดยที่ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วทำให้บุคคลนั้นเกิดความสุข ความสุขนี้แตกต่างจากความรู้สึกบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับนั้นหมายถึงว่ามีความสุขแล้วเกิดผลอย่างไรกับความคิด การกระทำของบุคคลนั้น ส่วนความรู้สึกทางลบก็จะเป็นความรู้สึกในทางตรงกันข้าม ความรู้สึกที่สะท้อนถึงความคิดที่รู้สึกพอใจทั้งบวกและลบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสองนี้เรียกว่าความพึงพอใจ” ในมุมมองของผู้วิจัยแล้ว หากผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่สามารถทำให้ประชาชนมีทัศนคติหรือมีความรู้สึกในทางบวกแล้ว ผลย้อนกลับตามที่ Shelly กล่าวไว้ก็คือ “คะแนนนิยม/คะแนนเสียงที่ประชาชนมีต่อกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น” นั่นเอง ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นที่ดี เก่ง และเข้าใจประชาชน รวมถึงอยากจะเป็นที่รักและอยู่รับใช้ประชาชนนานๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบริหารจัดการทัศนคติหรือความรู้สึกทางบวกของประชาชนให้เป็น ซึ่งก็คือการสร้าง ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด

ในส่วนของงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ก็เป็นงานหนึ่งที่มีความสำคัญค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นงานที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นและช่วยพัฒนาสังคมท้องถิ่นโดยรวมให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ โดยเฉพาะการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเท่าเทียมกัน ดังนั้นงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์จึงเป็นงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและสามารถสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับประชาชนได้ค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับงานด้านอื่นๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด แต่การจะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากหรือน้อยนั้น หัวใจสำคัญขึ้นอยู่กับ “การให้บริการของผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ” เป็นปัจจัยหลัก

เนื่องจากผลของการให้บริการที่ดีหรือไม่ดี ก็ถือว่าอยู่ในกระบวนการติดตามตรวจสอบของประชาชนอีกแบบหนึ่งและมีผลต่อการตัดสินใจให้คะแนนนิยม/คะแนนเสียงของประชาชนในทางอ้อมด้วย เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะตัดสินใจได้ง่ายขึ้นจากประสบการณ์แรกที่ได้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งจากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการครั้งนี้ ก็ทำให้ทราบถึงวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และแนวทางในการปฏิบัติตน/ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ในอำเภอคอยหล่อได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และหากพิจารณาวิเคราะห์ลงรายละเอียดของวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือวิธีการให้บริการตามแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยขอแบ่งวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพออกเป็น 2 รูปแบบ/วิธีการ โดยจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพของงานและคุณภาพของผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

1. รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการ จากผลการศึกษาที่พบว่า รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อมากที่สุด คือ การให้เจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน รองลงมาคือ การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร และการให้ผู้มีสิทธิมารับ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลำดับนั้น แสดงว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อ ส่วนใหญ่ต้องการรูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในลักษณะที่ให้บริการถึงที่ชุมชน/หมู่บ้าน ไม่ต้องเดินทางไกล รับเป็นเงินสด และไม่ต้องยุ่งยากในการติดต่อธนาคารหรือเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี (ATM) ซึ่งมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ชนบท จำนวนผู้รับบริการ อายุ การศึกษา และสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุและผู้พิการมากที่สุด โดยการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพทั้ง 3 รูปแบบก็มีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงข้อดีและข้อเสียของรูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

รูปแบบการจ่ายเงินฯ	ข้อดี	ข้อเสีย
1. การให้เจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง โดยมีความสะดวกกับคนที่ไม่มีรถ ขี้อรถไม่เป็น หรือบางคนไม่มีญาติพี่น้องมาส่ง - ได้รับเป็นเงินสดด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้จ่ายตามความต้องการได้ทันที - ผู้บริหารได้พบปะพูดคุยและชี้แจงเรื่องต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน ทำให้รับทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการบริหารงาน - การแจ้งข่าวและการประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิประโยชน์และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้มีความเข้าใจตรงกันได้มากขึ้นและเป็นกลุ่มใหญ่ - เป็นการตรวจทานข้อมูลผู้สูงอายุและผู้พิการที่เสียชีวิตได้อีกทางหนึ่งเพื่อป้องกันการสวมสิทธิรับเงินแทน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับบริการที่ทำงานต่างพื้นที่หรือไม่ได้ทำงานอยู่ประจำในพื้นที่ จะไม่สะดวกในการเดินทางมารับบริการ ณ วันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนัดหมาย - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะในช่วงการเดินทางไปเบิกเงินสดจากธนาคาร รวมถึงความเสี่ยงต่อการเก็บรักษาเงินเป็นจำนวนมากที่อาจสูญหายได้ในช่วงการจัดเตรียมเงิน เพื่อรอการออกจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือน
2. การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสะดวกกับผู้รับบริการที่ทำงานนอกพื้นที่ที่ไม่สามารถเดินทางมารับบริการได้ตามวัน/เวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนัดหมาย - ง่ายต่อการบริหารจัดการหรือลดภาระความรับผิดชอบทางการเงินของเจ้าหน้าที่ เพราะภาระความรับผิดชอบด้านการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ จะเป็นภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ธนาคารแทน - ลดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงิน การสูญหายของเงิน และความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความใกล้ชิดระหว่างผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับ ผู้รับบริการมีระยะห่างเพิ่มมากขึ้น ทำให้การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ความเข้าใจและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับบริการลดน้อยตามไปด้วย - ที่ตั้งของธนาคารหรือตู้ ATM ของธนาคารต่างๆ อยู่ไกลจากชุมชน/หมู่บ้าน ทำให้ผู้สูงอายุ และผู้พิการมีความยุ่งยากและลำบากในการเดินทางไปเบิกถอนเงินในแต่ละเดือน

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบการจ่ายเงินฯ	ข้อดี	ข้อเสีย
	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยประหยัดเวลาและประหยัดคนในการลงพื้นที่ออกให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับบริการบางส่วนยังอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ จึงมีความลำบากในการเบิกถอนเงินจากธนาคารและจากตู้ ATM ในแต่ละครั้ง และเมื่อฝากลูกหลานไปดำเนินการให้ กลับพบว่า ลูกหลานบางคนไม่นำเงินมาให้(เอาไปใช้จ่ายเอง) หรือขอยืมเงินใช้ก่อน เป็นต้น
<p>3. การให้ผู้มีสิทธิมารับ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับเป็นเงินสดด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้จ่ายตามความต้องการได้ทันที - ช่วยประหยัดเวลาและประหยัดคนในการลงพื้นที่ออกให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือน - เป็นการตรวจทานข้อมูลผู้สูงอายุและผู้พิการที่เสียชีวิตได้อีกทางหนึ่ง เพื่อป้องกันการสวมสิทธิรับเงินแทน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับบริการที่ทำงานต่างพื้นที่หรือไม่ได้ทำงานอยู่ประจำในพื้นที่ จะไม่สะดวกในการเดินทางมารับ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะในช่วงการเดินทางไปเบิกสดจากธนาคาร รวมถึงความเสี่ยงต่อการเก็บรักษาเงินและการสูญหายของเงินในระหว่างการรอให้ผู้รับบริการมารับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือน - ผู้รับบริการบางรายอาจไม่สะดวกในการเดินทางมารับ เนื่องจากบางหมู่บ้านอยู่ห่างไกลจากที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - การบริหารจัดการเวลาทำงานและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ จะทำได้ค่อนข้างยากขึ้นเนื่องจากไม่รู้ว่าผู้รับบริการที่ไม่มา

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบการจ่ายเงินฯ	ข้อดี	ข้อเสีย
		รับเงินตามวัน/เวลาที่นัดหมาย จะมารับบริการอีกครั้งในวันไหน/เมื่อไหร่ - หากผู้รับบริการไม่ได้นัดหมายกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบไว้ก่อน ผู้รับบริการอาจต้องเสียเวลาเดินทางมาเปล่า เพราะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงอาจติดราชการนอกพื้นที่ได้

จากตารางที่ 5.1 จะเห็นว่าแต่ละรูปแบบมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน ดังนั้น ความเหมาะสมในการนำไปใช้ จึงขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นในแต่ละแห่งเป็นตัวกำหนด แต่ที่สำคัญที่สุด คือ ขึ้นอยู่กับความสะดวกสบาย ความต้องการ และเป็นไปตามเจตจำนงของผู้รับบริการ ซึ่งพอจะสรุปความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละรูปแบบได้ ดังนี้

(1) รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการให้เจ้าหน้าที่ออกไปให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน น่าจะเหมาะสมกับการให้บริการในเขตพื้นที่ชนบท ผู้รับบริการมีจำนวนไม่มาก สังคมมีความซับซ้อนน้อย มีความรู้ความเข้าใจทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่น้อย การให้บริการของธนาคารหรือตู้ ATM ยังไม่ทั่วถึง และมีการรวมกลุ่มของประชาชนได้ง่าย รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่นต้องการที่จะเข้าหาหรือใกล้ชิดกับประชาชน ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่จึงขอใช้รูปแบบนี้

(2) รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร น่าจะเหมาะสมกับการให้บริการในเขตพื้นที่เมือง ผู้รับบริการมีจำนวนมาก สังคมมีความซับซ้อนมาก มีความรู้ความเข้าใจทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ดี การติดต่อกับธนาคารหรือตู้ ATM มีให้บริการอย่างทั่วถึง และการรวมกลุ่มของประชาชนได้ค่อนข้างยาก รวมถึงระดับการศึกษาของผู้รับบริการค่อนข้างสูงและจำนวนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านนี้มีน้อย ดังนั้น จึงเหมาะสมกับการใช้เป็นแผนสำรอง กรณีที่ผู้สูงอายุและผู้พิการไม่สามารถมารับได้ในช่วงการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามชุมชน/หมู่บ้านตามข้อ 1 และไม่สามารถมารับได้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ 3 โดยรูปแบบนี้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์อยากให้มี เพราะช่วยลดภาระงานและลดความเสี่ยงในช่วงการเบิกจ่ายเงินสดจากธนาคารได้

(3) รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการให้ผู้มีสิทธิมารับ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น น่าจะเหมาะสมกับการใช้เป็นแผนสำรอง กรณีที่ผู้สูงอายุและผู้พิการไม่สามารถมารับได้ในช่วงการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามชุมชน/หมู่บ้านตามข้อ 1 หรือกรณีระบบการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของธนาคารมีปัญหาตามข้อ 2 ซึ่งกรณีตามข้อ 2 นี้มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก โดยรูปแบบนี้ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยอยากใช้ เพราะบริหารจัดการงานและเวลาได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากไม่รู้ว่าผู้รับบริการจะมารับเมื่อไหร่ รวมถึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดความรู้สึกในทางลบกับผู้รับบริการได้ง่ายด้วย หากมารับบริการแล้ว “ไม่พบกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการ” อาจทำให้ความคาดหวังและความตั้งใจของผู้รับบริการสูญเสียไปด้วย

2. **วิธีการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่** จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการมีระดับความพึงพอใจต่อการมีอรรถาศัยและมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และความรวดเร็วในการออกให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือนของเจ้าหน้าที่ โดยไม่เกินวันที่ 10 ของทุกเดือน สูงกว่ารูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการในอำเภอคอยหล่อให้ความสำคัญกับ “ตัวบุคคลที่ให้บริการและคุณภาพของงาน” ค่อนข้างสูงมาก ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่เข้ามารับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ควรจะเป็นคนที่มีจิตบริการ มีอรรถาศัย/มนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความรับผิดชอบต่องานสูง รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เนื่องจากมีหน้าที่คอยกำกับ ดูแล และตรวจสอบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมีการให้บริการที่ดีโดยตรง

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามี 2 เรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญ ถ้าหากต้องการที่จะให้ระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุและผู้พิการที่มีต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อเพิ่มสูงขึ้น คือ (1) รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพที่เหมาะสมกับพื้นที่ (2) คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่พึงประสงค์ ซึ่งอาจรวมถึงผู้บริหารท้องถิ่นด้วย โดยรูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพที่เหมาะสมกับพื้นที่ในอำเภอคอยหล่อ จากผลการศึกษาที่ได้ข้อสรุปแล้วว่า การจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยเจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้าน(ค่าเฉลี่ย 4.60) มีความเหมาะสมมากที่สุดในการให้บริการในอำเภอคอยหล่อ โดยเฉพาะในช่วงเวลาปัจจุบันนี้ ส่วนการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร(ค่าเฉลี่ย 2.83) และการให้ผู้มีสิทธิมารับ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ค่าเฉลี่ย 2.65) มีความเหมาะสมกับการใช้เป็นแผนสำรอง เพื่อให้การดำเนินงานมีรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับเจตจำนง และตรงกับความคาดหวังของ

ผู้รับบริการมากที่สุด ดังที่itudินันท์ เฉชะคุปต์ (2543:19) “ได้แบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 2 ระดับ คือ (1) ความพึงพอใจที่ตรงกับความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกยินดีมีความสุขของผู้รับบริการเมื่อได้รับการบริการที่ตรงกับความคาดหวังที่มีอยู่ และ (2) ความพึงพอใจที่เกินความคาดหวัง เป็นการแสดงความรู้สึกปลาบปลื้มใจ ความประทับใจของผู้รับบริการเมื่อได้รับการบริการที่เกินความคาดหวังที่มีอยู่ สำหรับความไม่พึงพอใจเป็นการแสดงความรู้สึกขุ่นข้องหมองใจ อารมณ์ไม่ดี เนื่องจากไม่ได้รับบริการตรงกับความคาดหวัง” ดังนั้น การให้บริการที่มีรูปแบบที่หลากหลายและตอบสนองได้ทุกความต้องการของผู้รับบริการ ส่วนหนึ่งก็เป็นการสร้างความพึงพอใจที่ตรงและเกินความคาดหวังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

สำหรับคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ที่พึงประสงค์นั้น จากผลการศึกษาข้างชี้ให้เห็นแล้วว่า “ผู้ให้บริการ” มีความสำคัญไม่น้อยกว่า “ผู้รับบริการ” ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นที่จะต้องคัดสรรคนให้เหมาะสมกับงานหรือต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับคนมากที่สุด รวมถึงการพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถครองตน ครองคน และครองงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ตามมุมมองของผู้วิจัยแล้วเห็นว่า ตำแหน่งที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์(นักพัฒนาชุมชน , นักสังคมสงเคราะห์) ถือเป็นตำแหน่งหนึ่งซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการคัดสรร/พัฒนาคนให้ได้เจ้าหน้าที่ที่พึงประสงค์ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและอย่างต่อเนื่อง เพราะตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่ช่วยสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับประชาชนและช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับผู้บริหารท้องถิ่นได้ เมื่อเทียบกับตำแหน่งอื่นๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะหากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดได้ให้บริการประชาชนได้อย่างมีคุณภาพและเป็นທີ່ประทับใจ ความพึงพอใจต่อผลงานด้านนี้หรือต่อผู้บริหารท้องถิ่นก็จะดีตามไปด้วย

หากวิเคราะห์ในเชิงลึกแล้ว จะพบว่า ตำแหน่งนี้ถือเป็นตำแหน่งที่มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความนิยม/คะแนนเสียงให้กับกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นในทางอ้อมด้วย หรือที่เรียกสั้นๆ เป็น “ตำแหน่งช่วยหาเสียง” เพราะลักษณะงานจะเป็นงานที่ต้องเข้าหา ดูแล ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชนโดยตรง จึงมีความใกล้ชิดกับประชาชนและเป็นความหวังของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หากผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือผู้รับบริการที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้รับการดูแลเอาใจใส่หรือได้รับการบริการที่ดี นอกจากจะสร้างความประทับใจและได้ใจของผู้รับบริการเหล่านั้นแล้ว ก็จะได้ใจญาติพี่น้องและลูกหลานของผู้รับบริการเหล่านั้นตามไปด้วย ถ้าเทียบเป็นสัดส่วนให้เข้าใจง่ายขึ้น คือ ถ้าได้ใจผู้รับบริการที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมเพียงแค่ 1 คน ก็อาจได้ใจญาติพี่น้อง

และลูกหลานของผู้รับบริการเหล่านั้นเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 2 – 5 คนหรืออาจทั้งหมดของจำนวนคนในครอบครัวนั้นๆ เพราะประชาชนที่อยู่ในสังคมชนบทยังเป็นสังคมแบบเครือญาติที่มีความรัก ความใกล้ชิดกัน ความสนิทสนม และการให้ความเคารพนับถือผู้สูงอายุอยู่มาก

ดังนั้น การ “ได้ใจ” ก็คือการ “ได้คะแนนนิยม/คะแนนเสียง” จากประชาชนนั่นเอง ซึ่ง จะเห็นได้จากผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่ในพื้นที่เขตชนบท จะนิยมใช้วิธีการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการให้เจ้าหน้าที่ออกไปบริการตามชุมชน/หมู่บ้าน เนื่องจากจะได้มีโอกาสได้เข้าหาและพบกับผู้รับบริการโดยตรง เพื่อพูดคุย รับฟัง ประชาสัมพันธ์ และชี้แจงเรื่องต่างๆ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีที่ผู้บริหารท้องถิ่นใกล้ชิดและไม่ทิ้งประชาชน แต่ถ้ามองอีกด้านหนึ่งในแง่ลบ ถือเป็น การสร้างคะแนนนิยมหรือการหาเสียงในทางอ้อมนั่นเอง

อีกมุมมองหนึ่ง ที่ตำแหน่งที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์มีความสำคัญ เนื่องจากยิ่งสังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุหรือทางเศรษฐกิจมากเท่าใด ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและทางเศรษฐกิจก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย เพราะศักยภาพด้านต่างๆ ของประชาชนแต่ละคนมีไม่เท่ากัน ใครมีศักยภาพมากก็มีโอกาสในสังคมมาก ใครมีศักยภาพน้อยก็มีโอกาสในสังคมน้อย รวมถึงความสุขมวลรวมของประชาชนก็อาจลดลง ซึ่งจะเห็นได้จากความสุขมวลรวมของประชาชนที่อยู่ในสังคมเมืองที่มีความเหลื่อมล้ำและมีความเจริญทางวัตถุมาก จะมีความสุขมวลรวมน้อยกว่าประชาชนที่อยู่ในสังคมชนบทที่มีความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความเจริญทางด้านวัตถุ น้อย แสดงว่า ความเจริญทางด้านวัตถุหรือทางเศรษฐกิจไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ความสุขของประชาชนเสมอไป ดังนั้น ตำแหน่งนี้จึงมีบทบาทสำคัญทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่เข้าไปช่วยลดความเหลื่อมล้ำและลดปัญหาของสังคมให้ค่อยๆ ลดลง รวมทั้งช่วยสร้างความสุขมวลรวมให้กับประชาชนเพิ่มขึ้น ถ้าหากได้ดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดได้อย่างครบถ้วนมากที่สุด

5.2.3 การจัดสรรงบประมาณ และผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2554

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งในอำเภอดอยหล่อ ได้แก่ เทศบาลตำบลสองแคว เทศบาลตำบลยางคราม เทศบาลตำบลสันติสุข และองค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อ ส่วนใหญ่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2554 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 แห่งที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้น้อยกว่าร้อยละ 15 หรืออยู่ประมาณ ร้อยละ 9.1 – 13.1 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งน้อยกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้(ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15) และมีเพียง 1 แห่งเท่านั้นคือ เทศบาลนครนครราชสีมาที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้มากกว่าร้อยละ 15 ของงบประมาณทั้งหมด และหากพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะพบว่ามีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ประมาณแผนงานอันดับที่ 2 – 4 จากแผนงานทั้งหมดจำนวน 11 - 12 แผนงาน

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งในอำเภอคอยหล่อให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้งานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ค่อนข้างสูงหรืออยู่อันดับต้นๆ ของแผนงานทั้งหมด แต่ตามความเห็นของผู้วิจัยแล้วยังสรุปไม่ได้ว่า การให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้งานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ค่อนข้างสูงนั้น เกิดจากนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงหรือว่าเกิดจากการที่มีกฎหมาย/ระเบียบบังคับให้ต้องดำเนินการ

หากวิเคราะห์ลงรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมหรือผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่ได้ดำเนินการที่ผ่านมาและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน กลับพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 แห่งจะให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้โครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ที่มีกฎหมาย/ระเบียบบังคับให้ต้องดำเนินการค่อนข้างสูง ส่วนโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ และกฎหมาย/ระเบียบไม่ได้บังคับให้ต้องดำเนินการ แต่ให้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและนโยบายของแต่ละแห่งนั้น จะได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย การดำเนินงานไม่ค่อยมีความต่อเนื่องและไม่ค่อยได้รับการใส่ใจจากผู้บริหารท้องถิ่นเท่าที่ควร

การที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประกอบด้วยภารกิจที่หลากหลายทั้งที่มีกฎหมาย/ระเบียบบังคับและไม่ได้บังคับให้ต้องดำเนินการ ดังที่สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ (2542) ได้สรุปถึงการมอบหมายภารกิจและอำนาจหน้าที่ เมื่อได้กระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วว่า “แบ่งออกเป็น 3 ภารกิจ คือ ภารกิจแรก ภารกิจหน้าที่ที่ต้องจัดทำ เป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ทุกประเภท ต้องดำเนินการภายใต้กฎหมายที่ได้รับบุถึงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายแม่บทที่ตราขึ้น ภารกิจที่สอง ภารกิจหน้าที่ที่อาจจะจัดทำ คือภารกิจหน้าที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเลือกดำเนินการได้ตามศักยภาพของตนเอง เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งย่อมมีศักยภาพและความสามารถที่แตกต่างกัน ในท้องถิ่นที่มีความเจริญสูง จำนวนประชากรมาก ย่อมส่งผลให้มี

รายได้มาก ในขณะที่ท้องถิ่นที่มีประชาน้อย รายได้น้อยไปด้วย เมื่อรายได้และฐานะทางการคลังของท้องถิ่นแตกต่างกันเช่นนี้ ศักยภาพในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย ส่งผลต่อการปฏิบัติการกิจหน้าที่ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การที่กฎหมายกำหนดภารกิจหน้าที่ที่อาจจะทำก็เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นที่มีศักยภาพสูงสามารถทำหน้าที่ต่างๆ ได้มากขึ้น และไม่เป็นการบังคับท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กให้แบกรับภาระมากเกินไป และภารกิจประการสุดท้ายคือ ภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลกลางโดยรัฐบาลกลางเป็นผู้เลือกว่าจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดดำเนินการแทนรัฐในเรื่องใด” ซึ่งตามหลักการดังกล่าว ก็เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้นๆ ดังนั้น การที่ไม่มีกฎหมาย/ระเบียบบังคับจากส่วนกลางให้ต้องดำเนินการ ก็ไม่ได้หมายความว่า โครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ จะไม่มีความสำคัญ

ตามมุมมองของผู้วิจัยแล้วเห็นว่า โครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ ได้ช่วยแก้ไขปัญหาให้กับสังคมเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นและไม่มีความยั่งยืนเท่าที่ควร เพราะเป็นการสร้างวัฒนธรรมการเป็น “ผู้รับ” จากรัฐหรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว ทำให้ประชาชนไม่เกิดความคิดหรือความพยายามที่จะช่วยเหลือตนเอง พึ่งพาตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลระยะยาวอาจจะไม่แตกต่างจากงานด้านอื่นๆ ที่ถูกผลกระทบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไขปัญหาให้เกือบทุกเรื่อง โดยคนในชุมชน/หมู่บ้านเริ่มจะไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความสามัคคีลดน้อยลง และความเห็นแก่ตัวเพิ่มสูงขึ้น เพราะประชาชนเริ่มมีความเข้าใจที่ผิดว่า “ทุกเรื่องเป็นเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแก้ไข ต้องดำเนินการ และต้องให้บริการ ไม่ใช่เรื่องของคนในชุมชน/หมู่บ้านต้องดำเนินการ” ภาระงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของตำบล จึงตกเป็นภาระหน้าที่และรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยปริยาย

ปรากฏการณ์ดังกล่าว จะส่งผลให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรักความสามัคคี และการพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน/หมู่บ้านเริ่มลดน้อยลงและหันมาพึ่งพางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น คำสอนหรือพุทธสุภาษิตที่ว่า “อัตตาหิ อัตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” ที่ประชาชนในชุมชนควรจะยึดถือและควรเริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน ก่อนที่จะขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือ เริ่มถูกละเลยการปฏิบัติจากประชาชน ทั้งที่บางเรื่องประชาชนในชุมชนสามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นได้เลย เช่น การตัดต้นไม้ที่ขวางทาง การรักษาความสะอาดตามชุมชน/หมู่บ้าน การขุดลอกคลองที่อุดตัน และการนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล โดยไม่ต้องรอพึ่งรถยนต์จากทาง อปพร. เพียงอย่างเดียว หากตนเองและญาติพี่น้องมีรถยนต์อยู่แล้ว เป็นต้น

จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นที่จะต้องลดหรือไม่ให้วัฒนธรรมแบบพึ่งพา รัฐเพียงอย่างเดียวเกิดขึ้นในชุมชนและสังคมมากขึ้นไป โดยการให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ เพิ่มมากขึ้น โดยการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้มากที่สุด ดังนี้

1. มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านสุขภาพและการ รักษาพยาบาล มาตรฐานด้านรายได้ มาตรฐานด้านที่พักอาศัย มาตรฐานด้านนันทนาการ มาตรฐานด้านความมั่นคงทางสังคม และมาตรฐานด้านการสร้างบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

2. มาตรฐานการพัฒนาและสงเคราะห์ผู้พิการ ประกอบด้วย มาตรฐานการส่งเสริมสุขภาพ ภาวะทั้งร่างกายและจิตใจของผู้พิการ มาตรฐานการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ของผู้พิการในการเลี้ยงดูตนเองอย่างเพียงพอ มาตรฐานด้านการส่งเสริมการศึกษา การ ขจัดความไม่รู้หนังสือของผู้พิการ และมาตรฐานด้านการจัดที่อยู่อาศัยเหมาะสม และมี สภาพแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อการอยู่ร่วมกับครอบครัวและคนในชุมชนโดยไม่ถูกกีดกันและเลือก ปฏิบัติ

3. มาตรฐานการพัฒนากิจการดำเนินงานด้านเอดส์ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านการ ป้องกันการติดเชื้อรายใหม่ มาตรฐานด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล มาตรฐานด้านความ มั่นคงทางสังคม และมาตรฐานด้านรายได้และสวัสดิการ ได้แก่ การสนับสนุนเงินสงเคราะห์เบี้ยยัง ชีพแก่ผู้ป่วยเอดส์ การสร้างงานและอาชีพ การสงเคราะห์ช่วยงานศพตามประเพณีตามสมควร

จากผลการศึกษาข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ และผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการ สังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอค้อยหล่อที่ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2554 จาก แบบสอบถามที่เป็นคำถามแบบปลายเปิดที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ข้อคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะ และจากการสัมภาษณ์/พูดคุยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประสบการณ์ของ ผู้วิจัยที่ได้รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ทำให้เห็นถึงปัจจัยที่ทำให้โครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่ นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ ไม่ได้รับการใส่ใจเท่าที่ควรหรือได้รับการ จัดสรรงบประมาณให้ค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย อาทิเช่น

1. **ทัศนคติของผู้บริหาร** ส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มของความคิดเห็นว่า “การดำเนินงาน ตามโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ที่มีกฎหมาย/ระเบียบ บังคับให้ต้องดำเนินการและต้องใช้งบประมาณดำเนินการค่อนข้างสูง น่าจะมีความเพียงพอต่อการ ดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ

คอยเหลือแล้ว” ดังนั้น โครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ จึงได้รับความสำคัญลดน้อยลงและไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นได้จากโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการผ่านมาและสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปี ดังรายละเอียดตารางที่ 4.10 – 4.13

2. จำนวนงบประมาณที่มีจำกัด เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยเหลือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยมีงบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการทั้งหมดในแต่ละปีและแต่ละแห่งอยู่ระหว่าง 13,785,000 – 33,228,600 บาท ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในทุกๆ ด้านให้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้ จึงต้องจัดสรรงบประมาณเฉลี่ยให้แต่ละด้านตามความเหมาะสม ความจำเป็น และตามนโยบายที่กำหนดไว้

3. ขนาดของจำนวนผู้รับบริการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งมีจำนวนผู้รับบริการไม่เท่ากัน ทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้รับบริการจำนวนมาก เช่น เทศบาลตำบลยางคราม เป็นต้น ต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสนับสนุนโครงการการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้แนวโน้มการได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพพลดลงตามไปด้วย

4. สักยภาพของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคม และการสังคมสงเคราะห์บางแห่งอาจยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และความคิดริเริ่มในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ และยังไม่ได้สะท้อนปัญหาที่พบและต้องแก้ไขให้ผู้บริหารรับทราบอย่างจริงจัง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังนิยมการทำงานลักษณะตั้งรับมากกว่าเชิงรุก ซึ่งจะเห็นได้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่มีตำแหน่ง “นักพัฒนาชุมชน” โดยตรง แต่ใช้ “นักวิชาการเกษตร” มารับผิดชอบงานด้านนี้แทน และจะเห็นได้จากจำนวนโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการในแต่ละปี จะมีจำนวนและลักษณะโครงการ/กิจกรรมที่ไม่แตกต่างกันหรือคงเดิม ดังรายละเอียดตารางที่ 4.10 – 4.13

5. การขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่มีน้อย ทำให้บางโครงการ/กิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน ต้องถูกยกเลิก ชะลอ และไม่ได้รับการผลักดันจากผู้บริหารให้ดำเนินการต่อ เนื่องจากมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวน้อย

6. สภาพของพื้นที่และวิถีชีวิตของประชาชนในเขตชนบท ยังมีปัญหาสังคมค่อนข้างน้อยและไม่มี ความซับซ้อน ทำให้บางครั้งโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเหมือนในสังคมเมืองใหญ่ๆ

จากปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดข้างต้น ทำให้ผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วน แต่ต้องดำเนินงานเฉพาะโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งอยู่บนฐานความต้องการของผู้รับบริการหรือเรียงลำดับการดำเนินงานตามความสำคัญ จำเป็น และเร่งด่วน เนื่องจากงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์มีขอบเขตภารกิจรับผิดชอบที่กว้างมาก ทั้งยังไม่ได้ให้บริการเฉพาะแต่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมเท่านั้น แต่ต้องให้บริการทุกคนในสังคมที่เกี่ยวข้องด้วย

วันทีย์ วาสิกะสิน และคณะ (2541:2) ให้ความเห็นว่า “สวัสดิการสังคมเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม เพราะคำว่าสวัสดิการหรือสวัสดิภาพมีความหมายในแง่การอยู่ดีกินดี (social well-being) ของทุกคนไม่เฉพาะผู้ยากไร้เท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงทุกคนในสังคม และเป็นหน้าที่ที่รัฐจะต้องจัดบริการต่างๆ ไว้ให้ เพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ไม่ว่าประชาชนเหล่านั้นจะอาศัยอยู่ส่วนใดของประเทศ ทั้งในเมืองใหญ่หรือแม้แต่ท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล” ดังนั้น การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ในภาพรวม ก็ต้องคำนึงถึงประชาชนทุกคนและทุกกลุ่มที่ควรจะได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยเช่นกัน

ตามมุมมองการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมของผู้วิจัยเห็นว่า “ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาหรือใช้แนวคิด “ทางสายกลาง” ของพระพุทธเจ้าเป็นกรอบในการบริหารจัดการ โดยให้ความสำคัญงานด้านต่างๆ เท่ากันและพัฒนาไปพร้อมกัน โดยพิจารณาตามความจำเป็นก่อน/หลัง การดำเนินงานต้องตั้งอยู่บนฐานความต้องการของประชาชน ศึกษาผลลัพธ์/ผลกระทบที่จะได้รับทั้งระยะสั้นและระยะยาว ผลงานจะต้องมีความยั่งยืน และไม่ควรมุ่งพัฒนาในด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป จนละเลยงานด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญทางด้านจิตวิญญาณ ความเป็นมนุษย์และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ทำลายศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ดีงามของประชาชนในท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมเหมือนอย่างการพัฒนาที่ผ่านมา” ในส่วนของงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ก็ไม่แตกต่างกัน ก็ต้องการการพัฒนาที่มีความยั่งยืนและให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดอย่างสมดุลด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ จากข้อมูลผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษาที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ข้างต้น มีสิ่งบ่งชี้หลายประการที่ผู้บริหารท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรจะทำให้ความตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ โดยเฉพาะโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ เพิ่มขึ้น เพื่อให้งานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ในพื้นที่ที่มีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้นและสามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมีสิ่งบ่งชี้ที่สำคัญที่ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจได้ เช่น

1. โครงการ/กิจกรรมที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ ส่วนใหญ่ยังมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดเท่าที่ควรและยังมีจำนวน โครงการ/กิจกรรมค่อนข้างน้อย โดยเฉลี่ยแต่ละแห่งมีผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 1 – 6 โครงการ/กิจกรรมต่อปีต่อเท่านั้น

2. สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้โครงการ/กิจกรรมที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ ส่วนใหญ่ยังได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย โดยเฉลี่ยแต่ละแห่งอยู่ประมาณร้อยละ 0.03 – 2.8 ของงบประมาณทั้งหมด หรือคิดเป็นเงินประมาณ 5,000 – 504,300 บาทเท่านั้น ทำให้ผลการดำเนินงานด้านนี้มีจำนวนน้อยตามไปด้วย

3. งานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่ใกล้ชิด เข้าถึง สร้างความรู้สึกรับรู้ทางบวก และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้ค่อนข้างสูง ดังนั้น หากผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ เพิ่มขึ้น ผลดีที่ผู้บริหารท้องถิ่นจะได้รับกลับมา คือ คะแนนนิยม/คะแนนเสียงที่ประชาชนมีต่อกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งอาจเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งกลุ่มผู้บริหารจะมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของประชาชน เนื่องจากโครงการ/กิจกรรมด้านนี้ไม่ค่อยมีข้อครหาในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน หรือการเรียกรับค่าเปอร์เซ็นต์การดำเนินงานเหมือนกับโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ

4. โครงการ/กิจกรรมที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพฯ จะเป็นโครงการ/กิจกรรมที่เข้าถึงและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเป็นโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเองและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่จะช่วยลดปัญหาสังคมในอนาคตและลดวัฒนธรรมการเป็นผู้รับจากรัฐเพียงอย่างเดียวในพื้นที่อำเภอคอยหล่อให้น้อยลงได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษารั้งนี้ ทำให้รับทราบถึงปัญหาในการดำเนินงาน และความต้องการของผู้รับบริการในด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นข้อเสนอแนะในภาพรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ควรเป็นโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องหรือตั้งอยู่บนฐานความต้องการของผู้รับบริการ(ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาส) ให้มากที่สุด โดยการเปิดโอกาสหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับบริการกลุ่มนี้มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้ บางส่วนอาจพิจารณาจากข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการให้บริการด้านสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้สูงอายุและผู้พิการได้ให้ไว้ ดังรายละเอียดหน้าที่ 44

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “การเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนพัฒนาตำบลของผู้สูงอายุและผู้พิการ” ที่สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สูงอายุและผู้พิการยังมีการเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมค่อนข้างน้อย หรือคิดเป็นร้อยละ 46.2 เท่านั้น

2. ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ ควรดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในเชิงรุกมากขึ้น เนื่องจากผู้รับบริการกลุ่มนี้มักมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ หลายด้าน เช่น ด้านร่างกาย จิตใจ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สถานภาพทางสังคม และการศึกษา เป็นต้น การดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมในลักษณะตั้งรับ จึงอาจจะไม่เหมาะสมและไม่เข้าถึงปัญหาได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะกับผู้รับบริการกลุ่มนี้ที่ส่วนใหญ่จะมีบทบาททางการเมืองและทางสังคมน้อย อำนาจในการต่อรอง การเรียกร้องสิทธิประโยชน์ และการแสดงความคิดเห็นจึงมีน้อยตามไปด้วยหรืออาจไม่เท่ากับกลุ่มอื่นๆ จึงทำให้อาจถูกละเลย ถูกทอดทิ้ง ขาดที่พึ่ง ไม่ได้รับการดูแล/ใส่ใจ หรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่ควรจะเป็น

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “ระดับการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น” ของผู้สูงอายุและผู้พิการที่ยังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

3. ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการคัดสรร/คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ให้มีอุปนิสัยเหมาะสมกับงานมากที่สุด โดยเฉพาะต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น เนื่องจากงานลักษณะนี้ต้องเข้าหาและให้บริการประชาชนที่มีความต้องการที่หลากหลาย รวมทั้งต้องคอยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชน จึงเป็นตำแหน่งที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนค่อนข้างมาก ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านนี้เป็นคนดีและมีความรับผิดชอบสูง โดยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการแล้ว จะช่วยทำให้คะแนนนิยม/คะแนนเสียงของกลุ่มผู้บริหารในท้องถิ่นนั้นๆ ดีตามไปด้วย

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “ระดับความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ” ที่ผู้สูงอายุและผู้พิการมีระดับความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการในด้านอัตราเบี้ยยังชีพและมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71) หรือคิดเป็นร้อยละ 94.2 และความเร็วในการออกให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในแต่ละเดือนของเจ้าหน้าที่ โดยไม่เกินวันที่ 10 ของทุกเดือนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.70) หรือคิดเป็นร้อยละ 94.0 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับตัวบุคคลที่ให้บริการและคุณภาพของงานค่อนข้างสูง

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่อ รวมทั้งอำเภอที่มีบริบทด้านต่างๆ ใกล้เคียงกัน (เขตชนบท) ควรใช้รูปแบบการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการให้เจ้าหน้าที่ออกให้บริการตามชุมชน/หมู่บ้านต่างๆ เนื่องจากมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการมากที่สุด แต่ผู้บริหารท้องถิ่นอาจต้องให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในวัน/เวลาที่ต้องเดินทางออกไปเบิกเงินสดจากธนาคาร เนื่องจากยอดการเบิกเงินสดแต่ละเดือนมีจำนวนค่อนข้างสูง จึงมีความเสี่ยงต่อการถูกฉ้อโกง ปล้นจี้ หรือเกิดอาชญากรรมได้ ดังนั้น ควรมีมาตรการป้องกัน/ป้องปรามไว้ก่อน เช่น ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือให้เจ้าหน้าที่ อปพร. ร่วมเดินทางไปเบิกเงินสดจากธนาคารด้วย เป็นต้น

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “ระดับความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ” ที่ผู้สูงอายุและผู้พิการมีระดับความพึงพอใจในรูปแบบนี้สูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 (ระดับมากที่สุด) หรือคิดเป็นร้อยละ 92.0

5. งบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด โดยเฉพาะโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ควรได้รับการ

จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น เพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการกลุ่มนี้ให้มีความต่อเนื่องและมีความยั่งยืน รวมทั้งเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีความเท่าเทียมกัน แต่ที่ผ่านมาผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเป็นลำดับแรกก่อนเสมอ เพราะมีระเบียบ/กฎหมายบังคับให้ต้องดำเนินการและเป็นโครงการที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ทำให้โครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพต้องถูกยกเลิกไป ในแต่ละปีจึงมีการดำเนินงานค่อนข้างน้อย

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้กับโครงการ/กิจกรรมตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอยหล่อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้น้อยกว่าร้อยละ 15 โดยเฉพาะการจัดสรรให้กับโครงการ/กิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์อยู่ประมาณ 0.03 – 2.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดหรือคิดเป็นเงินประมาณ 5,000 – 504,300 บาทเท่านั้น ซึ่งถือว่าได้รับจัดสรรค่อนข้างน้อยมาก

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในอนาคตอาสาสมัครเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในการร่วมดูแลและแก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งอาจเป็นตัวแทนในการเรียกร้องหรือสะท้อนปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการกลุ่มนี้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการมากที่สุด

อ้างอิงจากผลการศึกษา : “จำนวนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการ” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอยหล่อ พบว่า ภาพรวมมีจำนวนอาสาสมัครทั้งหมด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ของผู้สูงอายุและผู้พิการทั้งหมดในอำเภอดอยหล่อ(4,022 คน) หรือมีสัดส่วนอาสาสมัครต่อผู้สูงอายุและผู้พิการทั้งหมดเท่ากับ 1 : 201 คน ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างสูงมาก

7. ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ โดยจะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และงบประมาณที่ใช้ดำเนินการสำหรับผู้สูงอายุก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากแนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอดอยหล่ออีก 5 ปี(พ.ศ. 2555 – 2559) ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนี้

ตารางที่ 5.2 แสดงแนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุของอำเภอคอยหล่อในปี 2555 – 2559
จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อปท.	ปัจจุบัน ปี 2554	แนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุของอำเภอคอยหล่อ				
		ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1. ทต. สองแคว	684	760	842	921	1,013	1,118
2. ทต. ขางคราม	824	903	964	1,043	1,126	1,230
3. ทต. สันติสุข	616	663	730	792	855	939
4. อบต. คอยหล่อ	1,521	1,687	1,853	2,067	2,279	2,515
รวมทั้งหมด	3,645	4,013	4,389	4,823	5,273	5,802

หมายเหตุ : ข้อมูลจากฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อำเภอคอยหล่อ, 2555

จากตารางที่ 5.2 จะเห็นว่า หากผู้สูงอายุในอำเภอคอยหล้อมีอายุยืนยาวหรือมีจำนวนผู้เสียชีวิตน้อย ในระยะเวลาอีก 5 ปีข้างหน้า(พ.ศ. 2555 – 2559) แนวโน้มจำนวนผู้สูงอายุในอำเภอคอยหล่อที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไปและมีสิทธิ์ได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี โดยภาพรวมในปี 2559 (5,802 คน) จะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากปี 2554 (3,645 คน) ประมาณร้อยละ 59.18 หรือเพิ่มขึ้นประมาณปีละ 368 – 529 คนต่อปี ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคอยหล่ออาจต้องปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ให้แก่ผู้สูงอายุในรูปแบบใหม่ๆ ที่มีความสอดคล้องกับยุคสมัย มีความยั่งยืน และคุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ เพื่อจกให้ผู้สูงอายุได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขในบั้นปลายของชีวิตอย่างที่ควรจะเป็น

8. การพัฒนาต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเน้นการพัฒนาแบบยั่งยืนหรือแบบทางสายกลาง คือ ไม่ควรพัฒนาเฉพาะแต่ด้านวัตถุ ด้านเศรษฐกิจ หรือด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป จนละเลยการพัฒนาทางด้านอื่นๆ เช่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการศึกษา และด้านสังคม เป็นต้น แต่ควรที่จะพัฒนาทุกๆ ด้านไปพร้อมกันอย่างสมดุลและมองผลในระยะยาว รวมทั้งการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงมิติของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตที่ดั้งเดิมของประชาชนในชุมชนประกอบการพิจารณาการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมด้วย ทั้งนี้ จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเมืองในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งก็เกิดจากการพัฒนาที่ขาดความสมดุลให้เราได้พบเห็นแล้ว และเป็นกรณีศึกษาให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชนบทไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบการเข้าร่วม โครงการ/กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ ระดับความพึงพอใจต่อวิธีการให้บริการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแผนงานสังคมสงเคราะห์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเมืองกับเขตชนบทที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกันมากนักน้อยเพียงใด

2. ศึกษาผลงานด้านสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการ ว่ามีผลต่อคะแนนนิยมหรือการตัดสินใจเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นของประชาชนมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานด้านอื่นๆ

3. ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนหรือจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาสในสังคม ว่ามีบทบาททางการเมืองและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด

4. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในการปรับฐานะหรือไม่ปรับฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็น “เทศบาลตำบล” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ